

Centralen versus de geallieerden

Oplaaierend nationalisme en een niet-aflatende strijd om de macht. Begin 20ste eeuw broeide het in Europa. De politieke machtsblokken, de Centralen, bestaande uit Duitsland en Oostenrijk-Hongarije, stonden lijnrecht tegenover de Geallieerden: Frankrijk, Groot-Brittannië en Rusland.

De vlam sloeg in de pan toen de Oostenrijkse troonopvolger aartshertog Franz Ferdinand en zijn echtgenote op 28 juni 1914 te Sarajevo bij een aanslag om het leven kwamen. Oostenrijk-Hongarije hield Servië verantwoordelijk en verklaarde dat land de oorlog. Uiteindelijk raakten 33 landen officieel met elkaar slaags; wereldwijd bleven slechts 12 landen neutraal. In totaal vielen bijna 10 miljoen doden te betreuren.

Aan het einde van 1914 ontstond vanaf het zuidwesten van België tot aan de Frans-Zwitserse grens het Westelijk Front, waarlangs de legers zich diep hadden ingegraven. Het was het begin van een gruwelijke loopgravenoorlog waarin de partijen elkaar, verschanst achter prikkeldraad, met artillerie, mitrailleurs en gifgas bestookten. Later werden daarbij ook vliegtuigen, vlammenwerpers en tanks ingezet.

In juli 1918 werden de Duitse aanvallen tot staan gebracht bij de rivier de Marne. Dit was het keerpunt in de oorlog. In Duitsland braken eind oktober onlusten uit vanwege voedseltekorten, oorlogsmoeheid en linkse politieke agitatie. De regering trad af en een nieuwe regering zocht contact met de geallieerden om tot vrede te komen. Op 11 november 1918 tekenden de Fransen, de Engelsen en de Duitsers in een treinwagon bij het stadje Compiègne, ten noordoosten van Parijs, de wapenstilstand. De Eerste Wereldoorlog was voorbij.